

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN:	VIDSKÉN:
Félévre. . . 6 kor. — fl.	Félévre . . . 9 kor. — fl.
Negyedévre. 3 kor. — fl.	Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felolós szerkesztő és leltulajdonos

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Póstór Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Nem a világ az a három esztendő!

Ilyenkor aratás felé sokszor és sokféle szóba kerülnek a katonák. A falubeli lányok el-elmerengenek rajta, hány év múlva fognak megint együtt aratni a Gyurkával, meg a Jancsival, kik most Bécsben állanak vártán a király öfelsége palotája előtt. A gazdák szeretnék az egész hadsereget szabadságotatni, hogy elegendő munkaerőt kapjanak. — Mindenik elégedetlen vele, hogy a Gyurka, meg a Jancsi ninosenek otthon, csak a bakák dalolják mindennap vigabban az ismerős nótát:

— Nem a világ ez a három esztendő!

Hajdanában, amikor még igen egyszerű mesterség volt a katonaság, egész életén át katona volt a férfi. Nem csoda, ha aztán ki is vált valamennyi a csatatéren. Amint haladt a katonai tudomány,

mindig kevesebb értéke lett az egyéni kiválóságnak a tömegeknél. Lángész legyen a hadvezér, de a többi mentül kevesebbet okoskodjék, mentül jobban engedelmessédjék, szóval ne legyen más, mint emberanyag.

Most már fölöslegessé vált, hogy az ember egész életén át katona legyen. A puskával csaknem egyidejűleg beköszöntött a megszabott szolgálati idő. Ez is folyton kevesebb és kevesebb lett s ma, mikor az ismétlő-fegyverek csodálatos mechanizmusával kell a katonának tisztában lennie, ma mind élénkebb lesz az óhaj az iránt, hogy a szolgálati idő három évről kettőre szállittassék le.

Nagy horderejű reform ez, melyet azonban nem szabad nálunk sem sokáig halogatni.

Németország, a világ első katonai állama, mintaszerű hadsereget tud fenntartani a két évi szolgálati idő mellett. Vetélytársa, Franciaország éppen most fog-

lalkozik a két éves szolgálati idő törvényhozási szabályozásával. — Magyarország és Ausztria szintén szeretik magukat katonai birodalomnak mondani, illő tehát az, hogy a két nagy katonai állam példájára mi is foglalkozzunk a reformmal.

A reform voltaképpen nem hoz be lényeges változást a hadseregbe, csak az egyén életébe. Az emberanyag száma megmarad teljesnek, de az egyén nyerni fog óriásit.

Ma, mikor az élet modern lüktetése, egyre nagyobb erő-kifejtésre kényszeríti az embert, ma a három éves szolgálat óriási teher mindenkinek. Három évet elvesznek legszebb fiatalságából, három évig távol marad a családi élettől, mikor legjobban csapong az ifju tűz és hév, akkor van három évig vasfegyelem alatt s végül, ha semmi egyebet, de három évet elveszített az életből visszahozhatlanul.

Az esküdt ur.

Muflat ur bár nem tartozott az értelmes emberek meglehetősen nagy táborába, mégis fényes sikerrel üzte szerény könyvkötői mesterségét. Biztosan haladt a vagyonosodás útján és ezt sem annyira fukarságának, takarékoságának, mint inkább feleségének, Muflatné asszonynak köszönheti, aki egy kis pénzt hozott a házhoz és aki sohasem fogott ki a jó tanácsokból.

Huszonöt hosszú esztendőn át nem igen élvezték az élet gyönyöreit. Korán keltek, későn feküdtek és csak a legszükségesebbre költötték pénzüket. A láda fiókjában egyre több pénz gyűlt össze, míg végre Muflat ur és a felesége arra határozták el magukat, hogy eladják kis háziójukat és elköltöznek oda, ahonnan huszonöt évvel azelőtt kerültek fel a nagy, zsibongó Párisba.

Csakhamar otthonosan érezték magukat új lakóhelyükön. A parasztok tiszteletteljesen

köszöntötték és a városka legértelmesebb emberének tartották.

S Muflat ur igen ügyesen értett hozzá, hogy a róla alkotott jó véleményt fentartsa. Nem beszélt sokat és ha már szólásra nyílt az ajka, ugy ezt hajtogatta:

— Igen, igen... majd elválik... majd meglátjuk...

Ha valaki a véleményét tudakolta, ugy ezzel a kérdéssel felelt:

— S mit gondol ön?

A parasztnak végtelenül tetszett Muflat ur e „nagyurias“ magatartása. Elhatározták, hogy bevéleltjék a községi tanácsba. Sőt még maire-ré is meg akarták tenni.

Egy szép napon, amint Muflat ur ott ült az ajtaja előtt és egykedvűen pipázgatott, egy városi hajdu lépett be eléje és Honoré-Joseph Muflat ur után kérdezősködött.

— Irást hoztam a chateaux-törvényesektől.

Muflat ur bizalmatlanul bontotta ki az irást, de amint átfutotta a hivatalos aktát, arcán az öröm pirja futott végig és nagy örömben így kiáltott fel:

— Kicsikém! — (Ez volt ugyanis feleségének a becéző neve, aki, mellesleg megjegyezve, teljes kilenczven kilót nyomott a mérlegen!) — Kicsikém, nézd csak, megválasztottak esküdtnek!... Oh, ez már nagy dolog!

S valóban. Muflat ur esküdt lett. Hisz amugy is jól értett a hallgatáshoz. A titkos szavazás sem valami nagy dolog. Beszélni pedig az esküdtnek, ha nem akar, nem kell. Így tehát Muflat ur remélhetőleg jól fogja betölteni az esküdti tisztséget. — Búske önértet dagasztotta a keblét arra a gondolatra, hogy polgártársai fölött ítélkezhetik majd. Megmentheti őket, ha akarja. Ha akarja büntetést szabhat rájuk.

Az esküdtszék, a melyben Muflat ur megkezdte szereplését, nem sokára összeült, hogy egy lelketlen boltos felett ítélkezék,

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyó“-hoz Debreczenben.

Ajánlja: Harmat-arczporát (pouder) mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arcz-bőrt. Kifűző illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arcz- vagy rizs-porról. Jól tapad s igen jól fed. — A Harmat-Crème a Harmat szappannal együtt használva az arcz-bőrt üdévé, széppé teszi s megóvja a megránczosodástól. — (Kapható 3 színben fehér, rózsás s krém-zsinben) mintadoboz Harmat-pouder ára 50 fillér. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor. Ajánlja továbbá következő arczporait: Berlini Felpuder (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor s 1 kor. 60 fill. — Velutin Poudre (3 féle színben) kis doboz 60 fill. nagy doboz 4 korona.

Mondják, a hozzáértő áldozatokat kell hozni. Igen, kell, de csak akkor, ha a hazának haszna van belőle.

Már pedig a harmadik szolgálati évből senkinek nincsen haszna.

Nincs az a havasi pásztor, akit két év alatt tökéletesen bele ne lehetne oktatni a katonaságba. Intelligent embernek egy év is elég, műveletlennek kettő kell. Ennyi idő alatt tökéletesen megtanulhat mindent, amivel az ellenesség előtt megállhatja helyét. A harmadik év csak czopf, ráadás, lényegileg büntetés.

A két évi szolgálat az igazság. Ezt követeli a modern kor szelleme, mert bizony manapság már egész világ az a három esztendő.

Dr. K. A.

A debreczeni adókövetők kérelme és panaszja.

Debreczen július 5.

A debreczeni adókövetőknek sok és nagy panaszuk van, a melyet tegnap hosszú beadványban terjesztettek a városi tanács elé. A beadvány fontosabb részeit a következőkben közöljük:

Tisztelt Városi Tanács!

Debreczen sz. kir. város tisztviselői és hivatalnokaira vonatkozó szervezeti szabályzat, köztudomás szerint, a közel napokban kerül újra dolgozás és átalakítás alá; mi, tisztviselők alulírottak, mint a nemes város közügyeit végző szervezetek egyik szerény, de mégis fontos részei, okulva az 1896 évben összeült szervezőbizottság által történt

mellőzésem, nemcsak önmagunk iránti kötelességből, de a közügy szem előtt tartása céljából is legyen szabad esdő szavunkat hallgatni, hogy ne mellőztessünk a jelen évi esztendő szervezőbizottság által, úgy, miként már mellőztettünk sokszor!

Első sorban is kérelmünk az, méltóztassék a beadványt érintő rész megalkotása előtt az adóügyekben teljes jártassággal bíró, tehát teljes szakközeg közbejöttével, munkakörünket megvizsgálni s az alább csak röviden előadott indokolásaink figyelmen kívül vétele és méltánylása mellett, kérelmünknek helyt adni. — Különben:

Méltóztassék a jelenlegi adóügyi munkálatakat visszamenőleg 1875. évi összehasonlítani, melynek megvizsgálása alkalmával tisztán fog állani a következő kép: Az 1875-ik év végén lezárt adókönyvek bizonyossága szerint Debreczen városának a két Józsa községgel együtt összesen 7800 adófizetője volt s az adóösszeg csak 284,780 frtot tett ki, míg ellenben az 1900-ik évben lezárt adókönyv szerint az adófizetők száma 17,111-re, az adóösszegek pedig 1,174,699.98 koronára emelkedtek s ezen megszorodott s felelősségteljes munkát ma is, épp úgy, mint ezéltől — hat adókövető dolgozza fel. Szakértő előtt pedig éppen nem ösmeretlen, hogy az adóztatási teendők évről-évre nehezednek, hogy egyebet ne említsünk, csak az 1900. évben törvényűvé vált 3 százalékos országos betegápolási pótdót, mely éppen megkétszerezte egy a kivetési, illetve előírási, mint a lerovási munkálatot, mert míg az előtt a főkönyvnek egyes számláit egyszer zártuk, most azt kétszeresen kell zárnunk.

1884. óta a városi tisztikar fizetése három ízben rendeztetett s a miénk csak annyiban változott, hogy az addigi 650 frt egyelőre fizetés, három adókövetőre, 700 frtra emelkedett, háromé azonban maradt a régi. A sokkal kevesebb teendővel s így felelősség tekintetében is jóval alul álló s egyelőre minősített megkövetelt birtoknyilvántartó és az illetéknnyilvántartó fizetése azonban 1000 frtra (2000 koronára) emeltetett akkor, a midőn mi semmi fizetési javításban nem részesültünk.

Az egyszerű másolással foglalkozó irodák fizetése szintén 650 forint! Hol áll az arány a mi munkakörünkkel szemben, mi-

— Azt már hallhatta az esküdt ur...

S mennyit kellett volna ugyanazért a biztosításért más társaságnál fizetni?

— A tanu elég hosszan beszélt erről a dologról és azt hiszem, az esküdtzének semmi szüksége sincs egy összehasonlító táblázatra.

— Bocsanatot kérek elnök ur, ez nagy jelentőséggel bír... S mennyit kellett volna fizetni az esetben, ha az asszony hatvan éves és a férfi hatvanhét éves?

Az elnök ingerülten támadt Muffatra:

— Nem értem, hogy mindennek mi köze van az igazságszolgáltatáshoz...

— Az igazságszolgáltatáshoz talán nincs. De minthogy biztosítani szeretném magamat és feleségemet még pedig minél előbb, így tehát már megértheti elnök ur, hogy miért kell mindezt tudnom.

A tárgyalás befejezése után Muffat ur barátjai és bamulói lelkes ovációkban részesítették polgártárukat, a ki ime megmutatta, hogy méltóan megállja a helyét és nem egy könnyen veszti el a fejét a komoly tárgyalás közepette sem.

Montjoyeux

kor mi úgy a magas kincstár, mint a város minden egyes polgárainak érdekeit szolgáljuk.

Kérelmünk tehát a következő: Méltóztassék nekünk, adókövetőknek javadalmozását ép úgy, mint a birtok- és illetéknnyilvántartóknak évi 2000 koronában és 400 korona lakbér átalányban megállapítani; tekintettel arra, hogy munkánk sokkalta több, fontosabb és nehezebb, mint az említetteké.

Végül pedig kérjük még munkánk nyugodtabb elvégezhetőse céljából hivatali helyiségünk megváltoztatását is, mert idegölő munkánk végzése, mert folyton számadással vagyunk elfoglalva, esendőt kíván, már pedig ott, hol egy szobában 15 ember van, ott esendben dolgozni nem lehet. Munkánk terhes voltát mi sem bizonyítja jobban, mint egyik hivataltársunk megbetegedése, mely munkaképtelenné tette s java férfi korában előhalottá — elmebeteggé lett, — egy másik pedig tulid-geesége miatt, hat évvel ez előtt nyugdíjaztatott.

Kérelmünk meghallgatása s annak teljesítését kérve, vagyunk

alázatos szolgálói
a debreczeni adókövetők

VIDÉK.

Pusztító orkán.

— Saját tudósítónktól. —

A tegnapelőtt dühöngött orkán iszonyu szerencsétlenségeket idézett elő, különösen a dunántúli területeken, ahol díőmagyságu jegek estek. Leginkább az észtrák határszél közelében történtek nagyobb szerencsétlenségek, hol több emberélet is esett áldozatul. A legnagyobb szerencsétlenség azonban, mint levelezőnk írja, Köhalom községben történt.

A község szélén egy emeletes gőzmalom-épület építésén dolgozott 20—30 ember. Az épületnek csak a külső falai voltak még felrakva s hétfőn rakták fel a tetőzetet is, melynek csak egy része volt még befedve. A vihar kitörésekor a munkások bemenekültek a félig beletöltött épületbe s ott akarták bevárni a vihar megszűnését. Az óriási szélvihar azonban, mely éppen szembe jött az új épülettel, az egyik falat, melyből a közfalak még hiányoztak, bedöntötte, minek következtében a tető is leszakadt s maga alá temette a munkásokat.

Néhány embernek sikerült ép bőrrel kimenekülni s ezek a legnagyobb viharban befutottak a faluba segítségért, ahannan azonban csak jó másfél óra múlva érkezett meg a segítség. Hozzáláttak az emberek kiszabadításához, kik közül Horvát András, Kmelykó Mihály, Szecsány János kőműveseket és Zsikla napszámosnót már halva huzták ki, a leomlott kődarabok agyonütötték őket. Súlyos sérüléseket szenvedtek még Turcsik Vincze, Klenó György, Vastag Mihály és Lencsák Illés napszámosok, a kik alighanem örökre nyomorékok maradnak a szerencsétlenség következtében.

a ki feleségét csak azért gyilkolta meg, hogy biztosítási összeget bezsebelje. A vádlott ügyetlen védekezése után következett tanúk kihallgatása, akinek vallomása azonban nem világította meg az esetet. Ez után a biztosító társaság ügynökét hallgatták ki. Ez helyett, hogy a dologra tért volna, a biztosítás elonyos feltételeit magyarázta és különösen az ügyességet dicsérte, a melylyel a biztosítási ügyleteket szokta megkönni. Végre befejezte mondókáját, mire Muffat ur az elnökre nézett és olyan mozdulatokat tett, a melyek elárulták, hogy beszélni készül.

— Van rá én valamilyen kérdése esküdt urnak? — kérdezte az elnök.

Muffat fejbevezetéssel adta értésére az elnöknek, hogy tényleg ez volt a szándéka.

— No jó van! Intézem csak hozzám a kérdést, én majd fölteszem azt a tanúnak...

Muffat ünnepélyes hangon szólalt meg:

— Hány éves a vádlott felesége?

— Nezyveennyolcz.

— S a vádlott?

— Ötsvennégy.

— S mennyit kellett a biztosításért fizetni?

Halálos vasuti szerencsétlenség. Temesvárról jelentik: Az éjjel a temesvári pályaudvarról szabályszerű időközben indultak Budapest fele a 743. és 763. számú tehervonatok. Fél egy órákor Valkány és Oroszlámos között a nagy viharban és sűrű sötétségben a második tehervonat beleütközött az előttemenő tehervonatba. Papp József fékező meghalt. A második vonat részben szétrombolódott és a vágány megrongálódott, úgy, hogy az összes budapesti vonatok négy órai késéssel érkeztek Temesvárra. A vasuti igazgatóság bizottságot küldött ki a helyszínére.

A Savanyu Jóska vége. Híres betyár volt 16—18 év előtt Savanyu Józsi, de nem a Sobri Jóska gavallér fajtájából, csak amolyan kapocabetyár. — Persze bekerült életfogytiglani fegyházra ítélve Illavára, ott megtanulta a cipőkészítést, szorgalmas volt s pár száz forintot össze is takarított részére keresményéből a fegyház igazgatósága s mert jól viselte magát, 15 év letelével feltételes szabadságra eresztették hazá. Persze nem ment haza, a hol rossz emlékek utját állták volna boldogulásának, hanem telepedett a benei pusztán s éldegélt tisztességesen, mint cipő és csizmakészítő iparos. Legalább azt kell hinnünk, hogy tisztességesen élt, mert rossz hírt nem halottunk felőle. S ime: melyik áldozatának átká fogant meg vajon? Egy rövid sürgöny azt adja tudtul, hogy Savanyu József pusztabenei cipészt lakásán oroszva, baltáival meggyilkolták.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Szédelgő vigéoz.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 4.

Kaufmann Ignác a Phönix biztosítóintézet budapesti fiókjának ügynöke volt és életbiztosítások szerzésével volt megbízva. Az ügynök azonban ravaszul visszaélt hivatásával és szédelgő ügyletekbe bocsátkozott.

Kaufmann ez előtt két évvel debreczenbe jött s itt a Frohner-szállóházban megismerkedett Frenkel Vilmossal, akinek felajánlotta az életbiztosítást. Az ügyletet három ezer korona erejéig meg is kötötték, de mivel szombat volt és Frenkel zsidó vallású, nem akarta aláírni a kötelevelet. Kaufmann ekkor hazament és saját feleségével aláíratta a Frenkel nevét a kötelezvényre. Az ügylet megkötéséhez szükséges orvosi bizonyítványt is Kaufmannék állították ki. Kaufmann ekkor fölvette provizióját a Phönixnél s minden maradt volna a régiiben, ha Békési Albert, a Phönix tatkára gyanusnak nem találta volna ezt az ügyletet. A gyanu alaposnak bizonyult s Békési feljelentést tett a szédelgő ügynök ellen.

Kaufmann ur még egy másik svindlit is követett el. Jánuszky budapesti butorszállító tavaly a fővárosi házfelügyelőknek szóló üdvöző könyvecskéket adott ki. Kaufmann elment Jánuszkihoz s két hirdetést adott fel nála. Utóbb ki-

sült, hogy a hirdetések szövegének aláírását is ő hamisította. A díjat természetesen itt is felvette Kaufmann.

A debreczeni kir. törvényszék tegnap vont felelősségre a két bűncselekményért Kaufmann Ignácot. Előök dr. Oláh Miklós. Közvádó Horváth István kir. alügyész volt. A törvényszék bűnösnek mondta ki Kaufmann a csalás büntetésében s ezért öt nyolcz havi börtönrre ítélte. Az elítélt felebbezett.

§ **Kinevezés.** Ő felsége az igazságügy-miniszter előterjesztésére Baróthy Zoltánt, a debreczeni ítélőtáblához berendelt bírósági jegyzőt a zilai kir. törvényszékhez albiróvá nevezte ki.

§ **A Deák—Sváb-affér.** (Távírat.) Nagy port vert fel tavaly az a párbaj, melyet Deák Jenő volt katonatiszt és Sváb Rezső, egy fiatal fővárosi háztulajdonos vívott. Deáknak a neje egy kávéház előtt haladt el. Sváb a szép asszony után ment és állítólag a női becsületét sértő ajánlatot tett neki. Néhány percz múlva Deákné a férjével visszatért s ez Svábot tettlegesen inzultálta. Az afférből pisztolypárbaj lett, a melyben Sváb oly súlyos sebet kapott, hogy hetekig nyomta az ágyát. A törvényszék elé kerülvén az ügy, párviadal vétségeért Sváb Rezsőre két heti, Deák Jenőre egy heti államfogházra mért. Ma hirdette ki a bíróság előttük a Tábla ítéletét. A másodbíróság, megváltoztatván az első ítéletet, a párbajozókat 8—8 napi államfogházra ítélte.

§ **Balogh Zsigmond — törvényszéki bíró.** Balogh Zsigmond járásbírói albirót a király a debreczeni törvényszékhez bíróvá nevezte ki. Gratulálunk a rekonvenves bíró előléptetéséhez.

§ **Jövöheti bűnügyi főtárgyalások.** A debreczeni kir. törvényszéknél a jövöhét során, a következő bűnügyekben tartanak főtárgyalást: Julius hó 7-én, fétfőn: Kaszás József ellen, hivatalos hatalommal való visszaélés büntetéseért, Farkas Gyula s társa ellen, súlyos testisértés büntetéseért. Keleti (Kösztenbaum) Ármán ellen, sikkasztás büntetéseért. Julius 8-án, kedden: Zong Lajos ellen, hatóság elleni erőszak büntetéseért. Steiner Izidor ellen, csalás büntetéseért. Tamási József ellen, megvesztegetés vétségéért. Győri J. s társa ellen, lopás miatt. I. Julius hó 9-én, szerdán: Cseke Lajos s társai ellen, súlyos testi sértés büntetése miatt. I. Julius hó 10-én, csütörtökön: Moldvai Dezső ellen, csalárd bukás büntetése, Kis Gyula s társai ellen lopás büntetése miatt. II. Julius hó 11-én, pénteken Stern Izidor ellen, csalárd bukás büntetése. Fekete Sándor ellen, súlyos testisértés büntetése miatt. Szűts Sándorné ellen, súlyos testisértés büntetése miatt. Ugyanaznap még ítélethirdetések.

Az ékszerész gyilkosa.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, július 4.

Az ékszerész lelketlen gyilkosát, Petró Gyulánét ma délelőtti kísérték át az ügyészség fogházába. Az asszony igen nyugtalanul érezte magát, sőt jajveszélt s csak akkor csendesült el, a mikor a rendőr belépett a

cellájába s Koródy Béla fogalmazó elé kísérték. Az asszonnyal ott közölték, hogy átkéri az Alkotmány-utcai törvényházba. Petró Gyuláné sirva fakadt s zokogva mondotta:

— Tekintetes ur, kicsi gyermekeimmel mi lesz? Adják oda a házmesternének s mondják meg neki, hogy az Isten is megáldja, gondoskodjék róluk... szegény... gyermekeimről.

Közben az udvar közepén előállott a rabszállító zöld kocsi. A kapu előtt a Zrínyi-utcában temérdek ember gyűlt össze, a ki mind látni akarta a gyilkos bestiát. Petróné egy rendőr kísérté a kocsihoz s ott karanfogva beemelte a hátulsó kis csellába. Beült melléje, az ajtót becsukták, egy másik rendőr felült a kocsi mellé s néhány perczel később a gyilkos utban volt az Alkotmány utca felé.

Majdnem ugyanebben az időben hantolták el az áldozatot, Erdei Sándor ékszerész, a kereszturi zsidó-temetőben, családja és igen nagyszámu közönség részvétele mellett. Tetemét az álló-uti bonctani intézetben még tegnap felbontozták s az orvosok megállapították, hogy Koródy Béla fogalmazóhelyettes jó nyomon indult, a mikor azt a gyanuját fejezte ki, hogy az asszony rosszabb ideig ütötte verte a szerencsétlen üreg embert. A bonczjegyzőkönyv szerint a gyilkosnő előb pofon ütötte Erdeit, aztán valami tompa eszközzel több erősebb ütést mért a homlokra, a szem fölé és az orra. Erdeit ezek az ütések elkábították s a kábulás és a fájdalom okozta állapotban, vagyis megfojtás következtében állott be a halál.

A vegyes megfojtás alatt az orvosok azt értik, hogy a gyilkos egyrészt a kezével folytatta az áldozat nyakát, másrészt pedig a száját kendővel betömte. A feldarabolás jóval a halála beállta után történt. Az orvosok véleménye szerint a szétvagdálást az asszony tényleg egymaga végezhette minden segítség nélkül.

SZINHAZ.

A Tarka Szinpad Debreczenben. A Tarka Szinpad, a főváros első irodalmi varietéje szombaton, vasárnap és hétfőn este Debreczenben vendégszerepel a Bika-szálló dísztermében. A Tarka Szinpad most országos körutat tesz és eddig Komárom, Győr, Pápa, Szombathely, Sopron, Székesfehérvár, Pécs, Baja, Zombor, Szabadka, Kecskemét stb. színházi közönségének mutatta be mindenütt sikerrel azt az új, eredeti, ötletes, merész, friss szinpad műfajt, melyet a Tarka Szinpad számára oly országos nevű írók és zeneszerzők, mint Herczeg Ferencz, Gárdonyi Géza, Rudnyánszky Gyula, Szomaházy István, Heltay Jenő, Pásztor Árpád, Molnár Ferencz, Mäder Ravoul, Konti József, Lábyi Erő, Donáth Lajos, Kern Aurél, Tarnay Alajos, Dankó Pista stb. teremtettek meg. Debreczenbe Szolnokról érkezik a Tarka Szinpad s első fellépte már ma, szombaton este lesz. Rendkívül érdekes a Tarka Szinpad műsora, hiszszük tehát hogy itt is úgy fog hódítani, mint a többi városokban. A Bika dísztermében gyönyörű, nagy szinpadot építettek színházi díszletekkel. Jegyek előre válthatók, mind a három előadásra László Albert könyvkereskedésében. — Páholy ára 5 forint, elsőrendű támlá-

szék 1 frt 20 kr., másodrendű 1 frt., harmadrendű 80 kr., állóhely 50 kr.

A mai műkedvelő előadás. Debreczeni műkedvelő iparos ifjuság július hó 5-ikén, azaz ma, szombaton este a „Margit“ fürdő villanyvilágított dísztermében táncmuatással egybekötve jótékonycélú műkedvelő előadást rendez, mely alkalommal színre kerül a Próbaházasság. Vig színi mű a fővárosi életből, de sokkal 3 felv. Irta Gerő Károly. Rendező: Rácz István. Személyek: Szikora Márton 58 éves magánzó — Sturm György. Rozália, 51 éves, a felesége — Kovács Eszti k. a. Kanócz Gyuri, örmester. Rozália rokona — Bartha Lajos. Birike, az örmester testvére, Rozália rokona — Vajó Mariska kisasszony. Hajdu Bokor István, szentesi gazdag paraszt — Pásztor György. Hajdu Bokor Berezi városi hivatalnok — Kozma A. Zsuzsanna, a felesége — Kiss E. k. a. Patonai Bódog, mészáros Rozália házában — Balázs Sándor. Czifra Klára, kávémérő ugyanott — Kovács Mariska k. a. Sági Julesa, kisasszony — Cserevnyák Mariska k. a. Rákóczy Alajos, előszerző — Nagy Lajos. Czili néni eseléd Rozáliánál — Gáll Juliska k. a. Egy öreg asszony, eseléd Rozáliánál — Barna Erzsike k. a. Egy káplár — Szűcs Endre. Egy dada — Erdey Mariska k. a. Egy levélhordó — Tóth István. Egy pinczér — Seres István. Czigányok, nép. Helvénak: I. ső rendű ülőhely 2 korona, II. rendű ülőhely 1 korona 60 fillér, III. rendű ülőhely 1 korona 20 fillér, állóhely 60 fill. Előadás után tánc. A táncjelvényekért 60 fillér fizetendő.

ÚJDONSÁGOK.

Kártyabarlang az utcán.

Apró szenvedélyrabok.

Debreczen, július 4.

A modern kor gyermekei közül nagyon sokan korán kóstolnak bele a harminczkévelű biblia izgalmaiba s azzal cseperedtek fel néhány centiméternyire a földtől, már is kártyát vesznek a kezükbe. Sokan közülük még a tizévet se igen töltötték be s már is szenvedélyrabokká lettek.

Ilyen szenvedélyrabokra lehet a járókelő közönség a Nyil utcán, a hol nap-nap után nyolcz tiz nagy csoport hódol a kártyázás szenvedélyének.

Egy-egy csoportban izgalmasan keverik, osztják és verik a kártyát, dobálják a krajczárokat, hatosokat s néha a vesztes és nyertes felek keserűséggel teljes összeütközése sem marad el. Mas csoportokban a krajczár dobálás és verés mesterségét üzik s azután a ki alaposan begyakorolja a fortélyokba magát, összenyeri az apró szenvedélyraboktól a filléret.

Arra járókelő s megbizható egyének panaszozzák, hogy a kis kártyások a járdákat is elűk s reggeltől estig ki nem szakad közülük a kártya. Akárhányszor elvették már tőlük a kártyát s másnap már vadonat új kártyával hódoltak tovább szenvedélyüknek.

Ugy látszik, hogy ez a hely a város különféle részéből csalogatja össze a kis szenvedélyrabokat, a kik filléreiket izgalmas játékokban veszítik el. Jó volna, ha a

rendőrség figyelmet fordítana a nyilvános kártyabarlangokra. Csak a szülőknek tenne vele szolgálatot, ha állandó gondosságával meggátolná, hogy apró gyermekek a kártya kedvéért ilyen hamar szakítsanak a gyermekélet sokkal kedvesebb s gondtalanabb, apró szórakozásai és örömeivel.

Pénzhamisítók üzelmei.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 5.

Hajdu-, Bihar és Szathmár-vármegyék, mint lapunk tegnapi számában már jelentettük, — teljesen el vannak árasztva hamispénzzel. A Kulhanek-féle banda, amelyet Nagyváradon letartóztatnak, úgy látszik, nagy apparátussal dolgozott. A vizsgálat, melyet most a debreczeni rendőrség nagy buzgósággal vezet, legalább ezt állapította meg.

Pár nappal ezelőtt jeleztük, hogy a rendőrség letartóztatott egy pénzhamisítót. A Kulhanek-féle távirat után folytatta a nyomozást. És ez a nyomozás eredményteljesen járt.

Szabó Mihály debreczeni hentesnek tudomására jutott a nyomozás és azonnal jelentette, hogy Jankuj István nagyváradi szitász tegnap egy hamis forintossal akart fizetni. A rendőrség azonnal elő állította Jankuj Istvánt s szigorú vallatás alá fogta. Jankuj azt állította, hogy a pénzt itt kapta Debreczenben, de hogy kitől, biztosan nem tudja. Jankujt, miután igazolta megát, elbocsátották, de vallomása után még erősebben indult meg a nyomozás. És a nyomozás már is eredményes, — de teljes felderítésig a rendőrség titokban tartja.

Kulhanek Adolfot, a ki mint tegnapi számunkban jeleztük a nagyváradi rendőrség fogja — tegnap hallgatták ki. A házkutatásnál sok bűnjelt találtak Kulhanekéknél, a kik ellen a vizsgálat tovább folyik.

* **Személyi hírek.** Szűts Miklós dr., a debreczeni törvényszék elnöke tegnap Derecskén tartott hivatali vizsgálatot, ahol mindent a legnagyobb rendben talált. Szűts Miklós dr. az est folyamán visszautazott székhelyére. — Dobieczy Sándor orsz. képviselő tegnap Nagyváradon időzött.

* **Az új református tanítójelöltek.** A református egyház iskolaszéke tegnap délután négy órákor gyűlést tartott, melyen a régebben hirdetett tanítói, tanítónői és kántori állásokra hirdetett pályázat eredményét vette számba. Pályáztak ötvennyolczan s ezek közül az iskolaszéki gyűlés ötöt-ötöt ajánlott, bizonyos sorrend betartásával, az üres állások betöltésére. Az ajánlottak névsora itt következik: A *csapókerthi* állásra Pap Ignác debreczeni, Hatvani József debreczeni, Molnár László tunyogi, Sérés István böszörményi és Szűts Andás tenkei tanítók. Az *Ispotályba*: Szathmári Julia debreczeni, Eszenyi Mária, Szabó Etelka, Biró Ilona, Mészáros Klára. A *Pacsirta-utcára*: Komlós Imre debreczeni,

Varga Mózes, Boldizsár Zsigmond nádudvari, Tordai Gábor b.-ujvárosi, Háló Sándor debreczeni tanítók. A *Csonka-utcára*: Óri Mária, Kiss Julia, Tóth Erzsébet, Konrád Irén, Csurka Julia. Kántorjelöltek: *Alföldi* Béla, Veres Vilmos, Kremán Samu, Pap Imre, Horváth Lajos, Kovács Mihály, ujjvárosi Kovács Mihály és Rácz Árpád. A presbiterium holnap délelőtt tíz órákor tartandó közgyűlésén választja meg — valószínűleg e jelölés alapján — az új tanítókat.

* **A közigazgatási bizottság ülése.** Debreczen város közigazgatási bizottsága rendes havi ülését ma délután 3 órákor a városháza nagy tanácstermében tartja meg. A bizottsági ülésen a múlt hóról szóló jelentéseiket terjesztik be érdemleges elbírálás alá a szakreferensek.

* Torday Gábor meghalt.

Szomorú hír futotta be tegnap délután a várost. Torday Gábor, a debreczeni társadalmi élet egyik kiváló, mindenki által szeretett s tisztelt tagja meghalt. A haláleset híre nem jött váratlanul. Torday Gábor régen betegeskedett. Állapota különösen az utóbbi napokban súlyossá változott és orvosai sem bíztak abban, hogy megmenthető legyen az életnek. Torday Gábor halála mély, igaz és őszinte részvétet keltett. A debreczeni ügyvédi karnak kiváló, a törvényhatóságnak burgó tagja, a közélet egy lelkes harczosa veszett el benne. Jó szíve, vendégszeretete és a dal iránt való lelkesedéséről pedig meséket beszélni.

A halálesetről a család a következő gyászjelentést adta ki: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejthetetlen jó férj, apa, testvér és vőnök: néhai Torday Gábor ügyvédnek, f. hó 4-én, reggel 9 órákor, tevékeny életének 57-ik, boldog házasságának 21-ik évében történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk földi részei folyó hó 6-án, délután 5 órákor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint, a Széchenyi-utca 12-ik számú házuknál tartandó gyászima után, a Kosuth-utcai temetőben örök nyugalomra tétetni. A végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat és az elhunytak jó ismerőseit szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1902 július 4. Bánatos neje: özv. Torday Gáborné, szül. Gaszner Gizella; László, Margit, Gábor gyermekei. Testvére: Torday Imre és családja. Áldás és béke poraira! A temetést Gebauer K. temetkezési intézete rendezi.

* **Polgári iskola Debreczenben.** Immáron bizonyos, hogy szeptember hó elején a kereskedelmi iskola modern felszerelésű épületében megnyílik a polgári iskola első és második osztálya. A iskolát állító Kereskedőtársulat kebelében buzgó tanfelügyelőnk utmutatása mellett serényen folynak az előmunkálatok arra nézve, hogy az iskolaépület tágas és világos tantermeiben a modern követelményeknek megfelelő berendezéssel, jeles tanerőkkel, az előirt felszereléssel induljon meg az iskolai év. A városban mutatkozó érdeklődésből következtetve, tanulóknak nem lesz hiány. Mert mindazok a szülők, a kik fiaikat nem szánják tudományos pályára és a kik eddig csak kényszerűségből adták gyermekeiket a gimnaziumba vagy reál-

iskolába, mert a kereskedelmi, ipari és mezőgazdasági pályákra előkészítő gyakorlati iskolába küldhetik a latintól vagy egyéb nehéz disciplináktól fázó fiaikat. Az első osztályba oly tanulók léphetnek, a kik legalább 9 évüket betöltötték és az elemi iskola negyedik osztályát jó sikerrel végezték vagy ennek megfelelő ismereteiket felvételi vizsgálat útján igazolják. A második osztályba azok léphetnek, a kik a polgári iskola, a gimnázium vagy reáliskola első osztályát elvégezték, valamint minden oly tanuló, a ki koránál fogva az osztályba beillik és vizsgálatot igazolja, hogy az előző osztályban megkivántató ismeretekkel bír. Minthogy a polgári iskola egy-egy osztályába 50 tanulónál többet felvenni nem lehet, jól teszik azok a szülők, a kik fiaikat ide szánják, ha helyet biztosítanak gyermeköknek a felső kereskedelmi iskola igazgatóságánál való előjegyztetés útján. Az iskola szervezése, tandijára, tanterőire stb. vonatkozólag legközelebb hozunk bővebb értesítést. Reméljük, hogy a polgári iskolával Debreczen egy újabb mintaszerű intézettel gazdagodik.

* **Vétkes bukások.** A debreczeni törvényszék tegnap két vétkes bukás ügyét tárgyalta. Gyarmathy Józsefnek szatócsboltja volt a Teleki-utcán, 1897. óta azonban nem vezetett könyveket, tavaly fizetékép-telen lett s csődbe jutott. Dr. Kun Mihály védőbeszéde után a törvényszék 40 korona pénzbüntetésre ítélte Gyarmathyt. A második vétkes bukásnak vádlottja özv. Mustó Sándorné volt, ki szürszabó üzletének könyveit tudatlansága miatt nem vezette pontosan. Tíz korona büntetést kapott. Mustóné is, Gyarmathy is megnyugodtak az ítéletben.

* **Meglopott iparfelügyelő.** Polgár Zsigmond iparfelügyelő lakásáról tegnap ismeretlen tettesek elloptak egy negyven korona értékű aranyékszert. A gyanu eleinte a háznál szolgáló cselédek ellen irányult, de a nyomozás során ártatlanságuk kiderült. A tolvaj után most más irányban kutat a rendőrség.

* **Új postai utalványok.** A kereskedelmiügyi miniszter rendeletére augusztus elsejével Horvátország és Szlavonia, Bosznia és Hercegovina, valamint Ausztriával való pénzforgalmak lebonyolítására új, világos zöld színű postai utalványok kerülnek forgalomba. A külfölddel való érintkezésben azonban a sárga blanquetták továbbra is forgalomban maradnak. Az előbbieken magyar és horvát, az utóbbiakon magyar és francia felírás lesz.

* **Rácz Béla** bankirodája Debreczen, Csapó-utca 12. Pénzkölcsönöket gyorsan ki-eszközöl utólagos díjazás mellett.

* **Tánczestély.** Schaff János jóhirű táncztanító július hó 6-án, vasárnap a „Korona” című tánczteremben táncztanítása bevezetése alkalmából zártkörű tánczestélyt rendez. Belépti-díj személyenként 1 korona. Kezdete este 8 órakor. Zenész: Pittyu zenekara.

* **Elvesztett pénz.** Egy kis fiú az Alföldi Takarékpénztártól a városházáig elvesztett husz koronát. Tekintettel arra, hogy ez a pénz egy szegény özvegy asszonyé, a kire nézve igazán nagy veszteség, nagy szíveséget tesz a becsületes megtaláló, ha Varga utca 23 sz. alá viszi, ahol jutalmát is megkapja.

* **Cseléd és gyémántgyűrű.** Ignát Juliánna 14 éves cselédleány két évvel ezelőtt ellopta gazdasszonyának, Klán Vilmos bősörményi kereskedő feleségének brilliánt-gyűrűjét. Most, két év után, néhány héttel ezelőtt meglátták a leány ujján a gyűrűt. A Juliska leányzó erősen állította, hogy ő a szeretőjétől, Nagy Miskától kapta gyűrűt. Nagy Miskából katoná lett később a leány szerint, aki különben, mikor megszorították, Kissnek keresztelte át a szeretőjét. A nyomozásnak eredménye azonban az volt, hogy se Nagy Miskát, se Kis Miskát nem találták meg Katonák lajstromában. A törvényszék két heti fogházra ítélte az alig 16 éves, csalárd szolgálót. Juliska megnyugodott az ítéletben.

* **Sikkasztó hetes.** A Péterfia-utcán lakó Egry Ferencz pékmester bizalmával rutul vitzsáélt Gubinyi József hetes. Tegnap gazdája veőitől 16 koronát felvett s cselédkönyvének hátrahagyása mellett megszökött. A rendőrség táviratozott Gubinyi illetőségi helyére: Acsádra, az ottani előjáróság-nak, hogy az esetleg odaérkező szökevényt tartóztassa le és tolonczoltassa vissza Debreczenbe.

* **Tegnap halottak.** Tegnap a következő halálozásokat jelentették be az anyakönyvi hivatalhoz: Péntek Margit ev. ref., 18 éves. — Paulik Béla r. k., 3 hónapos. — Király János gör. kath., 38 éves, napszámos. — Kiss Juliánna ev. ref., 15 hónapos. — Orosz Róza ev. ref., 13 naps. — Torday Gábor ev. ref., 57 éves.

* **A Debreczeni Munkás Dalegyület** szombaton tartja nyári dalestélyét a nagyerdei Dobos pavillonban. Az ügyesen összeállított műsor, melyből a dalegyület számai mellett a Baconi Erzsike k. a. éneke és Brinke Gábor ur színész-akadémiai növendék szavalata fog kelteni nagy feltűnést, bizonyára igen sok vendéget, érdeklődőt fog vonzani városunk e törekvő dalegyületének estélyére. A rendezőség gondoskodott jó zenéről, az izletes ételek és italok kiszolgáltatásáról pedig Németh András ur kezekedik. Belépő-díj 1 kor. 40 fillér. — Kezdete este 8 és fél órakor.

* **Minden vasárnap este** katonazenehangverseny, Márkus Jenő bor- és sör-csarnoka nagy nyári kertjében. Belépti-díj nincs.

* **Lóhistoria.** Kozma Imre és Vágó Mihály hajdu-soboszlói gazdaemberek a tavalyi nyomtatáshoz közösen vettek egy lovat, hogy munka után majd eladják s a nyereségen megosztzkodnak. Kozma közben beteg lett, Vágó pedig átve te teljesen a maga használatára a lovat. Mikor Kozma felgyógyult, kérte a még el nem adott ló árának felét, mert azt állította, hogy társa nem át, — hanem megvette tőle a lovat. Pörre került a sor, melynek folyamán Vágó megesküdött, hogy ő csak használat végett vette át a lovat. Később a per befejezése után egy ismerőse azt mondta Kozmának, miszerint Vágótól hallotta, hogy ő csakugyan megvette a lovat. Erre Kozma hamis tanuzásért feljelentette Vágót, ki ellen azonban Bálint ügyész tegnap elejtette a vádat. A törvényszék Kozma pótmagánvadjára is ily értelemben határozott s felmentette a vén Vágót.

* **Az országhírű szegedi kenderzsákok, vízmentes ponyvák, vitorlavásznak és jutta-zsákok egyedüli raktára** Wiener Adolt kölcsön zsák- és ponyva-üzletében, Debreczen, Kossuth-utca 27.

* **A rendőrségi fogház bajai.** Az elfuserált rendőrségi fogházban tegnap tartott hivatalos szemlét Körner Adolf tanácsos, Sárváry Gyula dr. tisztii főorvos és Aczél Géza főmérnök. Hivatalosan konstatálták, hogy a 12.000 korona költséggel épített fogház nem felel meg a célnak. Új épületsoportot kell mellé építeni. A polgárság mindenestre keserű örömmel vesz tudomást a szemle eredményéről.

* **Felkérés** a Debreczenben működő összes dalárdák m. t. működő tagjaihoz! A néhai való jó Torday Gábor temetésén való részvétünket megelőzőleg vasárnap délelőtt 10 és fél órakor a főiskolai énekeremben összpróba lesz. Szolgáljon ez szíves tudomásul minden érdekeltnek. Debreczen 1902 július 4. tisztelettel Csúrka János v. d. e. titkár.

* **Ujabb betörési kísérlet Pintér ékszerésznél** Tegnap este 10 óra után Gutfreund Sámuel dr. ügyvéd cselédje jelentette a bűnügyi osztálynál, hogy Pintér Gusztáv Szent Anna-utcai ékszerész vaskirakattüggönyét egy kerek szalmakalapos ember valami nehéz ütő eszközzel kilyukasztotta. A nagy ravaszsgal és bátorsággal végrehajtott újabb betörési kísérletet azonnal jelentették Végh Gyula h. főkapitánynak, a ki épen a czirkuszban tartott inspekciót. A főkapitány kocsin jött fel a bűnügyi osztályhoz, azonnal szemlét tartott és egy egész csapat rendőrt mozgósított a betörő elfogatására. Most tiszt ki, hogy a rendőrséget egy bizonytalan nyom félre vezette. A betörő nem szökött még meg a városból. Itt tartózkodik — és annak hírére, hogy más városban keresik, veit magának bátorságot az újabb betörési kísérlethez. A rendőrségnek különben a szalmakalapos betörőről pontos személyleírása van. E személyleírás alapján Végh Gyula kiadta ellene az elfogatási parancsot s mint a késő éjjeli órákban értesülünk, a nyomozás — melyet Bardócz rendőrbiztos folytat — eredményes lesz. Pintérnek különben a betörési kísérlet semmi kárt sem okozott, mert a vasdorong kirakatának üvegét sem törte ki.

* **Az Abeles-féle polgári és elemi leányiskolában** a jövő tanévre való beiratkozások f. hó 15 éig délelőtt 9—12, délután 3—5-ig fogadtatnak el. miről a tisztelt szülőket ez uton értesíti az igazgatóság.

* **Egy gyermek borzalmas halála.** A városhoz közel fekvő téglavetőben borzalmas halállal mult ki tegnap délután Kozma Lajos, Kozma László földmives 12 éves fia. Őt hat óra körül pajtásaival játszadozott, aztán elbucszott tőlük és hazafelé ment. A téglavetőtől mintegy 600 lépésnyire egy sekély vizü mocsár van, a melynek piszkos vize térdig sem ér. — Ezen ment keresztül a szerencsétlen fiú. — Nem lehet megállapítani hogy miként, de arczra bukott és többet elő sem került a mocsárból. — A piszkos mo-

csár fojthatta meg a megszedült gyermekét. Tóth István napszámos este 7 óra után vette észre, hogy az iszapban egy fiú fekszik. Belegázolt a tó közepébe s megismerte Kozma Lajost. A boldogtalan fiú már akkor halott volt. A rendőrség részéről Barkányi Emil dr. és Fehér Mihály rendőrbiztos mentek ki a szerencsétlen-ég színhelyére. A fiú hulláját beszállították a kózkórházba, ahol ma felboncolják.

* Iggyunk szénával telített obesi ártózi forrásvizet, vegytiszta, legjobb, leg-egészségesebb, legüdítőbb ital. Ládákban házhoz szállítva félhíterenként 4 fillér, szénával nélküli ivóvíz másfél literes üvegenként 8 fillér. Kapható mindenütt. Praktár Piac-utca 7. szám.

TÁVIRATOK.

Egy alispán fegyelmije.

Budapest, július 4. Moson-megyé közigazgatási bizottsága elrendelte Pogány alispán ellen a fegyelmi vizsgálatot.

Eltz báró balesete.

Lemberg, július 4. A mai lövész-nyeken báró Eltzt, a Debreczenben is ismert urlovast súlyos baleset érte. — Verseny közben lehakott lováról és a versenyző peripák életveszélyesen összetiporták. — Állapota nagyon súlyos; orvosai aggodnak életéért.

Automobil versenyzők Budapesten.

Budapest, július 4. A bécsi és párisi automobil versenyzők közül ma reggel indultak el negyvenketten Budapestre. Pozsonyt először gróf Erdődy érintette Eteleházy hercegnővel. — Délután az ó-budai várnál nagy közönség várta az érkezőket, élén Szapáry Pál gróffal. Este fél hatig haza érkeztek meg, a többiek késnek, mert Tatánál eltévesztették az utat.

Gabonatözsde.

Budapest, július 4. A készletüzletben a gyonyorú idő és a vetések állásáról érkező kedvező hírek következtében az árak 5 fillérrel esőkkentek, szintugy a határidő üzletben is. Kötöttet: okt. buza 732—29, ár 732—34, rozs 622—24, zab 668—69, júliusi tengeri 5 K. aug. tengeri 5.10—11, máj. tengeri 5.13—14.

HÍREK.

Ejjeli posta.

Szenzációs gyilkosság a fővárosban.

Az öngyilkos a Déli vasut főhivatalnok

— Fővárosi tudósítónktól. —

Ma, a reggeli órákban feltűnést keltő öngyilkosság történt a fővárosban — a nyit utca.

Petry László, a déli vasutársaság főhivatalnok a boldogtalan ember.

Petry 30 éves és már nyolcz esztendő óta a társaság szolgálatában áll.

Budán lakott, a Kavics-utcában. Itt követte el az öngyilkosságot. Ma reggel szokás szerint végig ment a Kavics-utcán, miatha hivatalába indulna. Az utca felső végén egy üres telek áll. Ide vonult félre Petry és revolverrel föbe lőtte magát. A lövés zajára összefutott emberek már haldokolva találták. S néhány percz múlva ki is szenvedett.

Az öngyilkosnál egy levelezőlapot találtak, melyet Szalay Károly — özpiskolai tanár, Petry jó barátja írt s melyben felhívja, hogy vegyen részt a 10 év előtt a kecskeméti gimnáziumban érettségizettek találkozóján. Mára volt kitűzve a tíz éves találkozó terminusa.

Azonfelül még 20 forint készpénzt találtak Petrynél, de irást, mely az öngyilkosság okát magyarázná, nem találtak. Petry Lászlót anyagi zavarok kergették a halálba.

Hirt adunk itt egy másik öngyilkosságról is. Ma hajnalban a Gellérthegyen egy bokor alatti rothadásnak indult térfelholttest találtak. A holttest homlokán lösebb volt. Híre futott, hogy gyilkosságaak lett áldozata az illető, de a rendőri vizsgálat már megállapította, hogy öngyilkosság forog fenn. A holttest alatt hatlövetű revolvert találtak. — Az öngyilkos Schmaldinst Gusztáv piacér.

× **A hármas szövetség titkaiból.** (Éjjeli express tudósítás.) Pétervárról jelenti tudósítók: A „Novisti“ a hármas-szövetség megújítás-ról cikkezve azt írja, hogy Olaszország az utolsó perczig a hármas-szövetségi szerződés közzétételét követelte. Ausztria-Magyarország nem ellenezte a publikálást, mert érdekében állott, hogy Oroszország tudja meg, hogy a szerződés nem irányul ellene. Csak Németország ellenezte erőlyesen a szerződés publikálását. Olaszország erre a tárgyalások megszakításával fenyegetődzött, mire Bülow kanzellár belegyezett abba, hogy az olasz kormány a szerződés szövegét tudassa a francia kormánnyal, hogy ez lássa, hogy nincs benne semmi, a mi Franciaország ellen irányul. Hogy ez így történt, azt bizonyítja Delcassé francia külügyminiszternek tegnapi nyilatkozata a kamarában. A főntebbi lap, a „Novisti“ hozzát teszi, hogy Olaszország a szerződés aláírását megelőzőleg garanciákat kért és nyert arra nézve, a keresk. szerződések megkötésénél Olaszország gazdasági érdekei tekintetbe fognak vétetni. Ugyancsak Ausztria-Magyarország Németország részéről megnyugtatóst nyert arra nézve, hogy az új német vámtariffa resp. kálmán fogja az osztrák magyar gazdasági érdekeket. A szerződésbe egy új szakaszt is vettek fel, mely az érdekszféráknak a Balkánon való megállapítására vonatkozik.

× **Rablőgyilkossági merénylet.** (Éjjeli express tudósítás.) Vakmerő merénylet történt tegnap reggel Rakos Csabán, Deutsch Mór odaváló lakos ellen. Deutsch-

nak szatócs üzlete van s naponként korán reggel egy Danics Károly nevű páklegény hordta hozzá a reggeli süteményeket. Tegnap reggel, alig hogy kinyitotta Deutsch az üzletet, megérkezett a pék s Deutsch, mint-hogy családja még aludt, egyedül volt az üzletben s ő vette át a süteményeket. A mint a pék által a bolti átlványra kirakott süteményeknek elrakásával foglalkozott, Danics hátulról fejbe ütötte a kereskedőt, minek következtében az elszedült és elbukott. A merénylő, a ki azt hitte, hogy Deutsch meghalt, kinyitotta a pénztárfiókot s abból 1600 korona készpénzt és 40 kor. értékű okmánybélyeget magához véve, a süteményeivel eltávozott és elment a többi vevőkhöz. A merénylő távozása után Deutsch nemsokára magához tért, bevászorgott a szobába, hol elmondta, mi történt vele. Az esetről azonnal értesítették a rákoskereszt-turi csendőrséget. Sikerült is a merénylőt kézrekeríteni. Mikor a csendőrök Danicsot elfogták, a legnagyobb vakmerőséggel utasította vissza a vádat, csak mikor megtudta, hogy Deutsch él, sápadt el s beismerte a merénylet elkövetését, de a rablást tagadta mindaddig, míg az elrabolt pénz is, meg a bélyegeket is megtalálták nála. A merénylőt a csendőrség bekísérte a pestvidéki királyi ügyészség fogházába.

× **Okirathamisító ügyvéd.** (Éjjeli express tudósítás.) A kassai ügyvédi kamara Tok Sámuel tornai ügyvédet, a ki magánokirat hamisítás miatt 8 havi börtönre lett ítélve, ügyvédi jogának gyakorlásától fel-függesztette.

× **Edvard király haja.** (Éjjeli express tudósítás.) Mintegy fél évszázada most, hogy Edvard, akkor Galles hercege, Washingtonba utazott. Néhány órával a kikötőbe érkezés előtt figyelmeztette őt egyik kísérlője, hogy ideje volna már lenyiratkoznia. A herceg éppen a földézetzen sétált s megpillantotta a hajó fodrászának műhelyét. És belépett.

A packetboat fodrásza, valami Butler Lajos nevű néger, mély hódolattal szolgált ki magas fejedelmi vendégét s mikor elkészült vele, a levágott hajszálakat összeszedte s gondosan eltette egy borítékba.

— Hát ezt miért teszi? — kérdezte a herceg.

— Mert, felelte Butler, a levágott haj az anyám s elakarom tenni, mert egy napon hercegséged Anglia királya lesz.

— Helyes! mondta mosolyogva Galles herceg, őrizze meg a hajamat; nagyon szeretném látni azt, ha majd királyiá leszek. Akkor bizonyára nem lesz haj a fejemen.

A szerencsenem nem felejtette el az ígéretet. Ma 74 éves s most utban van Anglia felé, hogy megvigye a királynak 50 év előtt levágott fűrtjeit.

× **A kisczelli takarékpénztár.** (Express tudósítás.) A kisczelli takarékpénztár hamis bukását a győri ítélőtábla a napokban tárgyalta. A szombathelyi törvélyszer Reidt Károly főkönyvelőt, mint a család bukás büntetésében tettest, tudvalevőleg három évi fegyházra ítélte. A királyi tábla Reidt Károlyt nem tettesnek, hanem csak bűnségédnek jelentette ki s büntetését másfél évi börtönre szállította. Az ítéletet egyéb részeiben jóváhagyta.

× **Vizsgálat egy községben.** (Éjjeli express tudósítás. Tavaly Erzsébetfalván népgyűlést tartottak, melyből kifolyólag nagy küldöttséget menesztettek a sérelmek előterjesztése végett a kereskedelemügyi miniszterhez. A miniszter ennek alapján kiküldötte Kaffka László miniszteri tanácsost és több tisztviselő közbenjöttével most Erzsébetfalván a vizsgálatot végzi.

Közönség köréből.

A katonaság és a polgárság.

Bakák a járdán, polgárok az árookban.

Tekintetes szerkesztőség!

A Debreczeni Újság szerkesztősége sohasem zárkózott el az elől, hogy a polgárság jogos panaszait a nyilvánosság elé vigye. Tisztelettel kérjük tehát, juttassa a nyilvánosság elé a mi panaszunkat is.

Mert nagy panaszunk van. Legény hivatalnok emberek vagyunk a kiknek nincs módunkban a piacon lakni. Elhúzódunk a Csillag-, Kut- és Bercsényi-utcákra s még itt sincsen nyugtunk.

Ha a feleségünkkel, vagy a felnőtt leányainkkal megyünk a házak miatt vezető gyalogjárdán, nagyon vigyáznunk kell, hogy nem jönnek-e gyakorlatról, vagy nem mennek-e gyakorlatra a katonák. Vigyáznunk kell, mert a katonák mindég négyesével járnak, az egész járdát elfoglalják s feleségeinket, gyermekeinket s minket reprodukálhatlan szavakkal parancsolnak le a járdákról. Tudunkkal a piacon s más nagyobb utcákra nem az aszfaltjárón vonul gyakorlatra a katonaság s ott nem szorítanak le a járdákról senkit.

Mi legyünk hát azok, a kik elhagyottságunk mellett még a közbakák kénye kedvének is ki legyünk szolgáltatók? A mi feleségeink, a mi gyermekeinknek kelljen sietve az árokba menekülni, ha jönnek a bakák?

Tekintetes Szerkesztőség! Kérjük vigye nyilvánosság elé sorainkat. Panaszunkat bizonyára meghallgatja a bakák felettes hatósága, parancsolója, vagy a városi katonai osztály s intézkedni fognak, hogy a bakák ne lépjenek át annak a polgárságnak a jogait és tiszteletét, a mely keservesen izzadja ki az adót az ő bakkancsukra.

Tisztelettel

Több kishivatalnok.

CSARNOK.

Az őrangyal.

— Regény. —

Írta: **Thán Gyula.**

(Folyt.)

Bogáti Péterné mindjárt megismerte Geszterédi Terézt. Tudta, hogy kicsoda. A társaság tagjai azonban nem akarták meghallgatni és Bogátinának kellett közbelépni, hogy nyugalommal legyenek.

— Ki ez a nő? — sugta oda Hortoványi Lánczyhoz.

— Hadd el, egy hóborz teremtés. Ellenségem. De majd végzek vele is.

Geszterédi Teréz pedig nem engedte zavartatni magát, hanem folytatta a felvilágosító szavait tovább:

— Tisztelt társaság! Ez az ur, a ki Lánczy Kálmánnak nevezi magát, tíz évvel

ezelőtt a vőlegényem volt. Elhagyott rutul a kis leánnyal, az ő gyermekével együtt. Akkor még más neve, más foglalkozása, de a mostanihoz hasonló bűnös lelke volt. Tíz év után a véletlen, néhány hét előtt, éppen a községben vezetett utamba. Figyelmeztetem kötelességére. Kikaczagott.

Lánczy Kálmán elhalványult.

— Princzipális ur — sugta oda neki Hortoványi — rosszul néz ki. Igazat mond ez a nő?

— Hadd el! Hadd el! Ne zaklass! Félek, hogy a bűnhődést ez a nő hozza magával.

Geszterédi Teréz pedig tovább, most már a vendégsereg általános figyelme közt folytatta szavait:

— Igen uraim és hölgyeim. Három hét óta ez az ember egyetlen lépést se tudott tenni, a melyet én meg ne figyeltem volna. Mint az árnyék követtem. Tudni akartam, mi az ok, a mely fölém elidegeníti. Mit akar? Miért kerül?... Mert megvölloom, szerettem. Még hűtlensége daczára is nagyon szerettem. Három héttel ezelőtt nagyon boldognak éreztem volna magam, ha ez az ember csak egyetlen szóval kér bocsánatot s jóvá teszi hibáját. Tíz év minden szenvedését, nehéz gyötrelmét még tudtam volna neki bocsátani. De három hét óta, a mióta minden lépését szakadatlanul követem, minden cselekedetét megfigyeltem, sőtét lelkét, melyből végtelenségig omlik a bűnök láncolata, megismertem; csak gyűlölni s utálni tudom. Az én szívemnek nyugalmat és boldogságot már csak az adhat, ha felfedezem az igazságot mindenki előtt. Ezzel tartozom a lelkiismeretnek s ennek az áldott, jó Bogáti családnak, amelyet, hogy milyem emberszerető s milyen nemes, csak most tudtam meg igazán.

(Folyt. köv.)

Feltűnő eredmény érhető el

a HAJÓS-fele

„Aradi Ibolya-Crème”

használata által, mely pár nap alatt elmulaszt szeplő, májfolt, bíbircs bőrvörösséget és mindennemű arcziástalianságot. E remek ártalmatlan cosmeticus szer a bőrben teljesen felszívódik, minek következtében a hatás bámulatos gyorsasággal áll be.

Nappal is használható!

A párisi és londoni hygienicus kiállításokon aranyérmekkel s diszoklevéllel kitüntetve.

Ára egy tégelynek 50 krajczár.

Ibolya crème szappan 35 krajczár Ibolya-hölgy por fehér, rózsás és crém színben 1 darab 60 krajczár. IBOLYA-TEJ (Eau de Violette ee Hajós) egy üveg 50 krajczár.

Óvakodjunk értéktelen utáztatoktól!

Bevásárlásnál csakis Hajós-fele Ibolya készítményeket tessék elfogadni.

Kapható a készítő feltalátónál

Hajós Árpád gyógyszer-tára és gyógyszerészeti laboratóriuma ARAD, Andrásy-tér 22. sz.

Budapestben Török József ur gyógyszer-tárában Belényes: Erdélyi László, Élesd: Kocsis József, Székegyháza: Dr. Bukert Mihály, Kis-Márja: Gallasz Frigyes, Nagy-Szalonta: Czajhik György, Tenke: Somogyi Lajos, Sarkad: Kubányi Kálmán

Debreczen: Toth Bela gyógyszer-tárában.

PARÁDI

ÁSVÁNY-VIZ

≡ kiváló gyógy- és borviz. ≡

Főraktár: DEBRECZENBEN,

Csanak Józsefnél.

Kapható ezenkívül minden fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Értesítés.

Van szerencsém szives tudomására hozni, hogy az alant felsorolt árukat raktáram túltömöttsége miatt a mai naptól

meglehető olcsó áron árusítom,

és pedig: Női ruhaszövetek, zeffirek, kartonok, batistok, vásznak, kanavászok, női-, ferfi- és gyermek fehérneműk, fiu- és leányruhácskák, mindennemű kötények,

blousok és napernyők

feltűnő olcsó áron. Továbbá szőnyegek, ágyterítők, függönyök, paplanok — mivel ezek végkép kihagyatnak — minden elfogadható áron.

Ezen nem mindég kínálózó alkalmat szives figyelmébe ajánlva vagyok kiváló tisztelettel:

KISS LAJOS ALFÖLDI-TAKARÉK-PÉNZTÁR ÉPÜLET.

≡ Szövet maradványok felárban. ≡

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 4 kr., 8 fillér.

Levelbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta-bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Legjobb minőségű kék-kő raffiabán és kötöző fonal legolcsóbban kapható Czeglédy és Polgárnál.

Biciklit veszek 50—60 koronáig. Czim a kiadóhivatalban.

Bicikli jó karban levő jutányosan eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Független, csinos uriaszony érdeknélküli barátságát óhajtja csinos művelt fiatal ember. Discretio becsület-szóval biztosított. Levelt „Amor 87” alatt, főposta, posta restante kérek.

Boldogfalvai kertben II. j. 82. sz. 1 nyilas szálló csinos házzal eladó (esetleg részletfizetésre is) vagy kiadó.

Tanárjelölt a szünidőben tanulókat utó- és pótvizsgára előkészít. Czim a kiadóhivatalban.

Blous és napernyőkben feltűnő nagy választék Halmágyi Sámuel áruházában főtér.

A Telegdi-fele kávéház és szálloda a nyár folyamán eszközözendő nagyobb átalakítás után f. év október 1-től kezdődőleg bérbe adatik — Komoly reflektánsoknak készséggel felvilágosítással szolgál a tulajdos.

Egy féderes koci, egy könnyű ígás szekér eladó. Bethlen u. 29. sz.

Eladó házak:

Póterfia-utca 45. szám.
Arany János-utca 60. szám.
Csepő-utca 31. szám.
Homok utca 124. szám.

Feltételek megtudhatók a Debreczeni Első Takarékpénztár titkárjánál.

Eladó kis ház nagytelekkel, méltányos árban. — Csók-utca, 6-ik számú.

Bicikli jó karban levő jutányosan eladó. Nyil u. 24. sz.

Boldogfalvai-kertben

1200 □ öl szőlő, gyümölcsfákkal, pajta épülettel □ ölenként 4 koronájával eladó. Értekezhetni Borssy ezukrádjában.

Jó írásu gyakorlott írodista alkalmazást keres szerény fizetés mellett, valamint német levelezést és könyvelést is olvállal üzletekben. Czim a kiadóban.

SZENDRŐ SÁNDOR

zongora, hangszer készítő és hangoló ajánlja legjobb gyártmányu **zongoráit, hegedűit**

és pianinóit. Javításokat és hangolásokat előnyös árak mellett eszközöl Szt. Anna-utca 3. szám.

Katonakeztyük tisztítását

javítással együtt párját 8 kr-ért, glass-kezty k tisztítását jutányos árért vállalom. Póterfia utca 37. sz.

DIVATOS

Női mosó ruha szövetek,
Batistok, Zephirek,
Áttört kelmék,
Sima szines angol vásznak,
Cosmanosi szintartó,
Indisch-foulard Savannah,
Chiné csikos és koczkás vásznak
métere 27 kr. és 32 kr.
Szerb és Csalány-vásznak,
15 kr-től 22 kr-ig.
Turista-ingeek nagy választékban

Szabó Lajos fia cégénél

Debreczen, Rózsa-tér.

Legnagyobb és legolcsóbb cipő-áruház Debreczenben.

Női
cipők

Férfi
cipők:

Áruházam megtekintésére meghívom a t. közönséget, ahol a legdivatosabb és legtartósabb cipőt kaphat. Tisztító bőkenőcsöt minden bevásárlásnál ingyen adok. 10 frtnyi bevásárlásnál franco küldök. Bornyubőrű cugos vagy tűzős lábbeli . . . 240—260—280.
Zerge bőrből cugos, tűzős vagy gombos . . . 280—300—350.
keztyszárral cugos, tűzős v. gombos . . . 350—400—430.
Párisi Sevró cugos, tűzős v. gombos . . . 450—550—650.
Sevró akk keztyszárral cugos v. tűzős . . . 300—350—370.
Lasting cugos selyem cuggal . . . 240.
Bornyu bőrből sima vagy betétes lábbeli . . . 240.
Karlsbadi tükör bőrből keztyszárral cugos vagy Bergsteiger . . . 350—390—450.
Párisi Sevró cugos vagy Bergsteiger . . . 500—550—600.
Maici Lakk cugos vagy Bergsteiger . . . 450—550.
Sárga Bornyubőr cugos vagy Bergsteiger . . . 350—400—450.
Konkurencia ki van zárva. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek. Nem tetszés esetén a cipőt kieserítem, vagy a pénzt visszaadom.

Low Zsigmond és Társa DEBRECZEN, Piac- és Szent-Anna-utca sarkán.

Van szerencsém értesíteni a n. é.
öröltető és daráltató
gazda-közönséget,
hogy a diószegi uton a
dohánygyárral szemben
fekvő újonnan berendezett
„Erzsébet” malom
működését megkezdte és ott sima és kereskedelmi őrlést, tengeri és árpa darálást
jutányos áron
pontos kiszolgálás mellett reggel 5 órától este 8 óráig elfogad. Teljes tisztelettel:
„Erzsébet”-malom
Weisz Sándor és Társai.

Nagy kolon

a Margitfürdő disztermében

vasárnap este

tanulóim és vendégeim részére.

Kezdeté 8 órakor.

Belépti díj tetszés szerint.

SZABÓ MIKLÓS,

táncz tanító.

Nyári ruhák, batistok,
zefirek, áttört kelmék,
picket mellények
tisztítását

kifogástalannal teljesíti:
Hrabeczy Antal
ruhafestő és vegyszertisztító intézete
DEBRECZEN,
Szechenyi-u. 42.